

Ifylles av examinator:

Namn: _____

Uppgift 2: _____ poäng

Personbeteckning: _____

INTRÄDESFÖRHÖR 19.6.2000

Uppgift 2 (10 poäng)

Kryssa för det rätta alternativet. Rätt svar ger 1 p. medan fel svar ger -1/2 p.
Obesvarad fråga ger 0 p..

	a)	b)	c)
1. Frivillig arbetslöshet i ekonomisk mening uppstår då,			
a) människor omskolar sig och inte är villiga att jobba samtidigt.	☐	☐	☐
b) en del av den arbetsföra befolkningen inte vill ha jobb.	☐	☐	☐
c) då lönerna är trögrörliga nedåt p.g.a. fackföreningar o.dyl.	☐	☐	☐
2. Bytesekvationen hävdar att,			
a) efterfrågan är lika med utbudet i jämvikt.	☐	☐	☐
b) BNP är lika med konsumtion + investeringar + nettoexporten.	☐	☐	☐
c) mängden pengar gånger omloppshastigheten skall vara lika med det totala värdet av produktionen i ett land.	☐	☐	☐
3. Den optimala produktionen för ett företag sker i den punkt där,			
a) den totala kostnaden är lika med den totala intäkten.	☐	☐	☐
b) marginalkostnaden är lika med marginalintäkten.	☐	☐	☐
c) styckkostnaden är högre än priset.	☐	☐	☐
4. Effekten av ökad efterfrågan på en marknad är i regel att,			
a) priset går ner och kvantiteten går upp.	☐	☐	☐
b) priset går upp och kvantiteten går ner.	☐	☐	☐
c) priset och kvantiteten går upp.	☐	☐	☐
5. En hyresreglering där staten sätter hyrespriserna under marknadsjämvikten medför,			
a) i princip ingen förändring på marknaden.	☐	☐	☐
b) bostadsbrist och ett behov av ransonering.	☐	☐	☐
c) att de som är villiga att betala mest för bostäderna får dem.	☐	☐	☐
6. En extern effekt innebär att,			
a) kostnaderna för ett företags produktion inte avspeglar de samhällsliga effekterna av produktionen.	☐	☐	☐
b) det inte uppstår en marknad för en viss vara, vilket medför att medborgarna gemensamt betalar för den med skattemedel.	☐	☐	☐
c) att efterfrågekurvan förskjuts på grund av händelser som ligger helt utanför företagets kontroll.	☐	☐	☐
7. Stagflation innebär att landet upplever,			
a) hög inflation och låg arbetslöshet.	☐	☐	☐
b) hög inflation och hög arbetslöshet.	☐	☐	☐
c) låg inflation och hög arbetslöshet.	☐	☐	☐
8. Om priset på en vara ligger mellan styckkostnaden och den rörliga styckkostnaden, lönar det sig för ett företag att,			
a) fortsätta produktionen på kort sikt.	☐	☐	☐
b) genast lägga ner produktionen.	☐	☐	☐
c) producera så att marginalkostnaderna är lika med de rörliga styckkostnaderna.	☐	☐	☐

a) b) c)

9. Ränepariteten säger att räntan i hemlandet skall vara lika med,

a) räntan i utlandet + den förväntade växelkursförändringen + riskpremie.

b) räntan i utlandet – inflationen i utlandet + riskpremie.

c) räntan i utlandet + den procentuella förändringen i valutareserverna.

10. Med monopolistisk konkurrens menar man en marknadssituation där,

a) några få företag konkurrerar med identiska varor och inga inträdeshinder föreligger (frånsett höga fasta kostnader).

b) några få företag konkurrerar om en monopolställning på marknaden.

c) några få företag konkurrerar med differentierade varor och inga inträdeshinder föreligger (frånsett höga fasta kostnader).

Ifylles av examinerator:

Namn: _____

Uppgift 3: _____ poäng

Personbeteckning: _____

INTRÄDESFÖRHÖR 19.6.2000

Uppgift 3 (10 poäng)

OBS! Alla svar skall motiveras kort och koncist.

Betrakta en liten sluten ekonomi, där det aggregerade utbudet (AS) och den aggregerade efterfrågan är lineära. De ges av,

$$Y_{as} = -50 + 6P$$

$$Y_{ad} = \alpha - 4P$$

där Y betecknar inkomst (BNP), P betecknar prisnivån. α är en (exogen) komponent som består av penningutbud (M_s) och de offentliga utgifterna (G) enligt följande,

$$\alpha = M_s + G + 700.$$

Den naturliga inkomstnivån, Y^* , är 600 [miljarder FIM].

- a) Antag att $M_s = 200$ och att $G = 300$. Bestäm den kortsiktiga inkomstnivån och den kortsiktiga prisnivån i jämvikt. I ett hurdant konjunkturläge befinner sig ekonomin? Rita en figur (plats 1 nedan) över situationen. (3 p.)

Plats för figur 1:

Plats för figur 2:

- b) Centralbanken i ekonomin ökar penningutbudet med 100 (dvs. $\Delta M = 100$).
Analysera de kortsiktiga konsekvenserna av det här beslutet. Ange de eventuella förändringarna i P och Y samt visa händelsen i en figur (plats 2 föregående sida).
Vad kallas denna politik? (3 p.)

- c) Utgå från att du är finansminister. Således har du möjlighet att påverka de offentliga utgifterna. Du vill stabilisera konjunkturläget utgående från situationen i fallet a). Ge ett exakt svar till den konjunkturstabiliserande politiken samt demonstrera m.h.a. en figur (plats 3 nedan). (3 p.)

- d) Vad kallas den politik som du som finansminister i fall c) bedriver? (1 p.)

Plats för figur 3:

Ifylles av examinator:

Namn: _____

Uppgift 4: _____ poäng

Personbeteckning: _____

INTRÄDESFÖRHÖR 19.6.2000**Uppgift 4 (10 poäng)**

Krille Stenskott har tänkt skaffa sig en ordentlig sportbil till sommaren för att imponera på sin nya flickvän. Krille som studerat antropologi har lite svårt med att räkna räntor och amorteringar och frågar dig därför om hjälp. Han har ärvt ett mindre belopp och behöver för att köpa sin nya bil dessutom lyfta ett annuitetslån på 50.000 mk för fyra år. Bankdirektören har lovat ett lån till **9% ränta p.a.** Uträkningarna på bifogade konceptpapper.

a) Krille skall amortera i slutet av varje år, hur stor är annuiteten?

Svar: Krille bör betala: _____ mk

b) Om han i stället för att betala i slutet av varje år amorterar i slutet av varje **månad**, hur mycket bör han då betala?

Svar: Krille bör betala: _____ mk

c) Krille har tänkt betala 10.000 mk i slutet av varje år i tre års tid. Hur mycket bör han betala i slutet av år fyra?

Svar: Krille bör betala: _____ mk

d) Om Krille amorterar på lånet i slutet av varje kvartal, vad är den effektiva räntesatsen p.a.?

Svar: Den effektiva räntesatsen är (med två decimalers noggrannhet): _____ %

e) Om räntan under de två första åren vore 8% och därpå följande två år 10%, hur stora skulle de **årliga** annuiteterna bli, givet att annuiteterna skall vara **lika stora** under de fyra åren? Utbetalningarna sker i slutet av varje år.

Svar: Krille bör betala: _____ mk

UTRÄKNINGARNA PÅ BIFOGADE KONCEPTPAPPER.

$$K_0 = \frac{K_t}{1 + it}$$

$$K_t = K_0(1 + it)$$

$$i_e = \left(1 + \frac{i}{n}\right)^n - 1$$

$$k = K_0 \left(\frac{i(1+i)^t}{(1+i)^t - 1} \right)$$

$$K_0 = k \left(\frac{(1+i)^t - 1}{i(1+i)^t} \right)$$

$$K_t = k \left(\frac{(1+i)^t - 1}{i} \right)$$

Ifylles av examinator:

Namn: _____

Uppgift 5: _____ poäng

Personbeteckning: _____

INTRÄDESFÖRHÖR 19.6.2000

Uppgift 5 (10 poäng)

Nedan finns ett antal formler av vilka en del är helt korrekta medan svaren på en del är felaktiga.

Ange vilka av formlerna som är riktiga respektive felaktiga!

Korrigerar dessutom svaren på de felaktiga formlerna!

	Rätt	Fel	Vet ej
1 Omsättningstillgångar I+II/Kortfristiga skulder = Balansräkning Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
2 (Verklig volym - Kritisk volym)/Verklig volym * 100 = Täckningsbidrag (%) Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
3 Företagets totala MO/Företagets totala dM * 100 = Affärsomkostnadspålägg Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
4 Vinst/Kapital *100 = Röntabilitet (%) Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
5 Omsättningstillgångar I/Kortfristiga skulder = Täckningsgrad Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
6 Eget kapital/Totalt kapital = Skuldsättningsgrad Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
7 Avskrivningar+Räntor = Kapitalkostnad Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
8 Utdelning/Börskurs*100 = Direkt kostnad Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
9 Omsättningstillgångar-Kortfristiga skulder = Rörelsens intäkt Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
10 Börskurs/Vinst per aktie = P/E-tal Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
11 Särkostnad+Alternativkostnad = Operationell kostnad Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐
12 Genomsnittlig kreditid*Årets varuinköp/360 = Genomsnittlig leverantörskredit Korrigerad version om felaktig: _____	☐	☐	☐

Svenska handelshögskolan

Ifylles av examinator:

Namn: _____

Uppgift 7: _____ poäng

Personbeteckning: _____

INTRÄDESFÖRHÖR 19.6.2000

Uppgift 7 (10 poäng)

Personal	Antal företag	Andel
0-4	97475	0.755
5-9	15342	0.119
10-19	8165	0.063
20-49	5140	0.040
50-99	1463	0.011
100-199	724	0.006
200-499	450	0.004
500-999	138	0.001
1000-	138	0.001
Totalt	129035	1.000

Källa: Berg, B. (1993): "Företagens storleksstruktur", Ekonomiska Samfundets Tidskrift, 46, 2, s. 75-82.

Tabell 1: Storleksfördelningen för företag i Finland 1990 enligt personalens storlek.

1. Betrakta data över storleksfördelningen för företag i Finland 1990 (enligt personalens storlek).
 - (a) Rita ett diagram över fördelningen. (3 p.)
 - (b) Beräkna typvärdet, medianen och medeltalet (3×1 p.)
Ledning: Använd klassmitternas vid alla beräkningar, för den högsta klassen använd den undre klassgränsen.
 - (c) Vilket centralmått beskriver bäst fördelningens centrum eller mitt? Motivera svaret. (2 p.)
 - (d) Ett spridningsmått är entropin, som definieras som

$$H = - \sum_{i=1}^k p_i \log_2 p_i = -3.32193 \sum_{i=1}^k p_i \log_{10} p_i,$$

där k är antalet klasser och $p_i, i = 1, \dots, k$ är proportionerna i klasserna. Beräkna H för data över storleksfördelningen för företag. (2 p.)

(max 10 p.)

UPPGIFTEN BESVARAS PÅ BIFOGADE KONCEPTPAPPER.

Ifylles av examinator:

Namn: _____

Uppgift 8: _____ poäng

Personbeteckning: _____

INTRÄDESFÖRHÖR 19.6.2000

Uppgift 8 (10 poäng)

Aktiebolaget Aikon Ab har för närvarande ett nominellt aktiekapital på 14 400 000 €, fördelat på 2 880 000 aktier med ett nominellt värde på 5 €. Aktiens börskurs är 57 €. Du äger 162 aktier i bolaget. Aikon Ab beslutar nu att genomföra en kombinerad ny- och fondemission samt en aktieförsäljning till personalen. Villkoren är 1:2 i nyemissionen med emissionskursen 45 € och 2:9 i fondemissionen. Endast gamla aktier deltar i de två emissionerna. Dessutom emitterar företaget 320 000 nya aktier till personalen. Emissionskursen är 40 €.

- a) Hur många aktier har Aikon Ab efter ny- och fondemissionerna och aktieförsäljningen till personalen? Du tillhör inte personalen men deltar i de två andra emissionerna. Hur många aktier har du efter transaktionen?

Svar:

Det totala antalet aktier efter emissionerna är: _____

stycken

Ditt antal aktier efter emissionerna är: _____

stycken

- b) Beräkna värdet på aktien efter emissionerna.

Svar:

Aktiens värde efter emissionerna är: _____

€

- c) Beräkna värdet på ett teckningsrättsbevis och en delrätt.

Svar:

Priset på ett teckningsbevis är: _____

€

Priset på en delrätt är: _____

€